

OLIV TA'LIM TIZIMIDA MULTIMEDIA VOSITALARIDAN FOYDALANISHNING MUHIM AHAMIYATI

Axmedov Shavkatbek Baltabayevich

Andijon davlat universitetining

Pedagogika instituti katta o'qituvchisi

axmedovshavkatbek120865@gmail.com

Annotatsiya: Mazkur maqolada respublikamizning oliy ta'lim muassasalarida axborot texnologiyalarni qo'llash va ularning imkoniyatlarini taxlil qilish asosida o'quv jarayonini rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari aniqlangan. Shuningdek, oliy ta'lim tizimida raqamli texnologiyalarni joriy etishga ilmiy asoslangan xulosalar tuzishda mavjud bo'lgan amaliyotni o'rganishdir. Ta'lim sohasida muhim o'rin egallashi va uni qanday joriy etilishi bo'yicha fikr va mulohazalar bildirilgan.

Kalit so'zlar: multimedia, animatsiya, audio, axborot texnologiyalari, raqamli texnologiyalar, zamonaviy ta'lim, raqamli bilimlar, Internet tizimi.

Abstract: In this article, priority directions of development of educational process are determined on the basis of application of information technologies and analysis of their capabilities in higher educational institutions of the Republic. It is also the study of the existing practice in drawing scientific-based conclusions on the introduction of digital technologies in the higher education system. Opinions and comments on the important role in the field of education and how it will be implemented are expressed.

Key words: multimedia, animation, audio, information technology, digital technology, modern education, digital knowledge, Internet system.

Respublikamizni hozirgi rivojlanayotgan davrida oliy ta'lim muassasalarida dars jarayonlari, seminarlar, konferensiya va uchrashuvlar, treninglar va boshqa tadbirlarni o'tkazish uchun turli kompyuter axborot texnologiyalaridan foydalanib kelinmoqda. Yuqorida keltirilgan barcha talab darajasida to'g'ri ishlab chiqilgan multimediali ma'lumotlar matnli axborotga qaraganda birmuncha ilg'or usul bo'lib, talabalarda aniq va samarali tasavvur shakllanishiga yordam beradi.

Multimediali ilova mundarijasidan talabalar o'ziga kerakli mavzuni tanlaydi. Har bir dars uchun multimediali ilovaning ekranida quyidagi tugmalar berilgan:

- animatsiya
- lug'at ishi
- audio
- test topshiriqlari
- interaktiv o'yin
- videolavhalar

Bu tugmalar orqali namoyish etiladigan materiallardan darsning yangi mavzuni tushuntirish, mustahkamlash va takrorlash bosqichlarida foydalanish mumkin. Multimediali ilova hamda dars ishlanmalarda darslikda berilgan mashq va qo'shimcha materiallar asosida ta'limiy o'yinlarda keng foydalanildi. Shuningdek, talabalarning bilimlarini mustahkamlash va ularni tekshirish maqsadida testlar va mustaqil ish topshiriqlari metodik qo'llanmalarda beriladi.

Multimediali ma'lumotlarning afzalliklari quyidagilardan iborat:

- o'quv-uslubiy axborotlar bazasiga kirish imkonini kengaytiradi;
- talabalarda kommunikativ malakalarni, muomala madaniyatini, shakllantiradi;
- mustaqil ta'lim olish uchun individual ta'lim bazasini rivojlantiradi;
- o'quv jarayonining samaradorligini oshiradi;
- aniq vaqt birligida virtual o'quv mashg'ulotlari (seminarlar, ma'ruzalar) o'tkazilishini ta'minlaydi;
- o'qituvchi va talabalarning o'zaro hamjihatligini shakllantiradi;

- tezkor ta’lim olish, bilimlarni xotirada saqlash va qo‘llay olish imkonini oshiradi;
- ta’lim jarayoni ishtirokchilarida, o‘zlarining kasbiy vazifalarini muvaffaqiyatli bajarish uchun hozirgi tez o‘zgaruvchan ijtimoiy sharoitlarga moslashuviga yordam beradigan zamonaviy ta’lim texnologiyalaridan foydalanish ko‘nikmalarini hosil qiladi;

Bunday sharoitda o‘sib kelayotgan yosh avlodni har tomonlama shakllangan barkamol inson qilib tarbiyalash orqali turli zararli illatlardan himoyalash uchun ham ta’lim jarayonida texnik va didaktik vositalardan foydalanib yangicha zamonaviy ta’lim berish muhim ahamiyat kasb etadi.

Xulosa qilib shuni aytish lozimki, oliy ta’limning boshlang‘ich kurslarida axborot – kommunikatsiya texnologiyalaridan unumli foydalanish xar bir fanning o‘quv jarayonini modernizatsiyalash, uning samaradorligini oshirish bilan birga talabalarning ijodiy qobiliyatlari va mantiqiy fikrlashlarini rivojlantiradi, ta’lim sifatini oshirishga muhim yordam beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Mirziyoev Sh.M. mamlakatimizda ta’lim-tarbiya tizimini takomillash -tirish, videoselektor yig‘ilishi. 30.10.2020
2. Деникин А. А. [Мультимедиа и искусство: от мифов к реалиям](#) / [Художественная культура](#) — 2013. — № 1 (6).
3. [tami.uz](#)
4. [uz.infocom.uz](#)
5. [multiurok.ru](#)